

TALOUSARVIOALOITE 70/2009 vp

Jäteveron laajentaminen ja arvioidun tuoton korottaminen

Eduskunnalle

Jäteverolain kokonaisuudistus on ympäristöministeriön ja valtiovarainministeriön pitkäaikaisista suunnitelmista huolimatta viipynyt. Voimassa olevassa muodossaan jäteverolaki kohtelee erilaisia toimijoita eri tavalla. Elinkeinoelämän yhdyskuntajätehuolto on nykyjärjestelmässä yksittäisten kiinteistöjen vastuulla, jolloin on epäselvää, miten jätelain täytäntöönpanoa valvotaan liikehuoneistojen jätteiden osalta. Tällöin kuntien ja yksityisten kaatopaikkojen epätasa-arvoista kohtelua voidaan pitää jopa esteenä terveille kilpailulle.

Voimassa olevan jäteverolain mukaan veroa maksetaan jätteestä, joka toimitetaan kaatopaikalle, jota ylläpitää kunta tai jokin muu taho kunnan lukuun tai jota pidetään pääasiassa toisten tuottamien jätteiden sijoittamista varten. Tällöin myös yksityiset kaatopaikat, joita pidetään pääasiassa toisten tuottamien jätteiden sijoittamiseen, ovat veronalaisia, jos niihin otetaan jätteet sellaisenaan.

Sen sijaan jätteenkäsittelylaitokseen otetun jätteen alkuperäisen tuottajan jätehuoltovastuu ei ulotu laitoksessa syntyneeseen ns. omaan lajittelu- tai käsittelyjätteeseen, vaan laitoksen omistaja on samalla sekä jätteen tuottaja että sen haltija. Jos laitoksella on oma yksityinen kaatopaikka, johon ympäristöluvan perusteella voidaan sijoittaa prosessissa syntyviä loppujakeita, kysymyksessä ei ole jäteverolaissa tarkoitettu verollinen kaatopaikka. Tämä tarjoaa yksityisille jätteenkäsittelylaitoksille ympäristöä vaarantavan hokuttimen sijoittaa verovapaasti loppujakeen-

sa omille kaatopaikoilleen, jolloin niitä ei käytetä esimerkiksi energiahyödyntämiseen. Tämä aiheuttaa myös kilpailun vääristymän kunnallisen ja yksityisen jätehuoltotoiminnan välillä erityisesti viimeisimmän jätelain muutoksen (411/2007) jälkeen.

Luonnonvarojen kulutuksen ja kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseksi sekä EU:n ja Suomen virallisen jätestrategian ja OECD:n sekä EU:n ohjeiden noudattamiseksi jätevero olisi mahdollisimman pikaisesti laajennettava kosemaan myös sellaisia yksityisiä kaatopaikkoja, joihin jätteenkäsittelylaitos sijoittaa omia laitoksessa syntyneitä jätteitään. Jäteveron piiriin tulisivat tällöin jätteiden lajittelussa, esikäsittelyssä, käsittelyssä ja hyödyntämisessä syntyvät jätteet, jotka sijoitetaan kaatopaikoille. Tällöin asumisessa syntyvän ja siihen rinnastettavan jätteen verokohtelu olisi samanlaista riippumatta siitä, mitä kautta se päättyy kaatopaikkaan. Jäte olisi aina veronalaista, vaikka se sijoitettaisiinkin yksityisen jätehuoltoyrityksen ylläpitämälle kaatopaikalle jätelaitoksen toiminnan loppujakeena.

Edellä mainitulla tavalla nykytilanne tarjoaa yksityisille kaatopaikoille ympäristöä vaarantavan hokuttimen sijoittaa verovapaasti loppujakeensa omille kaatopaikoilleen. Tällöin niitä ei käytetä esimerkiksi energiahyödyntämiseen. Samalla tämä aiheuttaa kilpailun vääristymän kunnallisen ja yksityisen jätehuoltotoiminnan välille. Yksityisten kaatopaikkojen jäteveron säätäminen samalle tasolle kunnallisten maksaman

TAA 70/2009 vp — Tarja Filatov /sd ym.

kanssa eli 30 euroon jätetonnilta johtaisi vero-
kohtelun yhdenmukaistamiseen.

Muutoksella voitaisiin saada verotuloina
vuonna 2010 yhteensä 135 miljoonaa euroa, kun
valtakunnallisesti loppujakeeksi joutuva jäte-
määrä kasvaa noin 3—4 % vuodessa. Tulemme
uusimaan asiaa koskevan lakialoitteemme ensi
vuoden talousarvion käsittelyn yhteydessä.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

*että eduskunta korottaa valtion vuoden
2010 talousarvion momentin 11.10.08
arvioitua tuottoa 135 000 000 eurolla
vastaamaan jäteveron laajennuksen
tuottoa.*

Helsingissä 25 päivänä syyskuuta 2009

Tarja Filatov /sd
Jutta Urpilainen /sd
Anneli Kiljunen /sd
Jukka Gustafsson /sd
Heli Paasio /sd
Ilkka Kantola /sd
Satu Taiveaho /sd
Maria Guzenina-Richardson /sd
Kari Rajamäki /sd
Matti Saarinen /sd
Reijo Laitinen /sd
Tero Rönni /sd
Saara Karhu /sd
Jouko Skinnari /sd
Miapetra Kumpula-Natri /sd
Reijo Kallio /sd
Tuula Peltonen /sd
Pauliina Viitamies /sd

Antti Vuolanne /sd
Kimmo Kiljunen /sd
Merja Kuusisto /sd
Marko Asell /sd
Marjaana Koskinen /sd
Rakel Hiltunen /sd
Raimo Piirainen /sd
Sirpa Paatero /sd
Tuula Väättäin /sd
Jacob Söderman /sd
Pia Viitanen /sd
Matti Ahde /sd
Antti Kalliomäki /sd
Johannes Koskinen /sd
Päivi Lipponen /sd
Susanna Huovinen /sd
Katja Taimela /sd